

Gespreksverslag Danny de Vries (verkenner)

Met: VVD

Andre van Schie en Juliëtte van Gilse

23 maart 2023

Verder aanwezig: Ruud Poort (griffie), Berbel Ferwerda (griffie, verslag)

Algemeen

- Het hoofdgevoel bij de uitslag van de verkiezingen is dat het niet makkelijk zal zijn om tot werkbare compromissen te komen. Dat is zorgelijk. Tegelijkertijd zijn er ook mogelijkheden voor iets anders. Dat is fijn. Hoe kunnen de BBB en de VVD de verschillende culturen van onze kiezers verenigen/vertegenwoordigen?
- De VVD heeft nog net iets meer verloren dan GroenLinks en dat noopt tot bescheidenheid. Hoe krijgen we de kiezers weer naar de stembus? Er zijn veel mensen die niet zijn komen stemmen en daar zitten ook veel VVD-stemmers bij.
- Het thema van de verkiezingen was het vertrouwen in de overheid. Hoe gaat de overheid om met de grote thema's?
- De belangrijkste onderwerpen voor de VVD zijn:
 - Woningbouw versnellen
 - Infrastructuur
 - Ruimte bieden aan werkgelegenheid
 - Investeren in voorzieningen en bereikbaarheid
 - Er moet ook echt iets gebeuren met de energietransitie. Er moet geen stilstand zijn.
- GroenLinks is de grootste in het stedelijk gebied. BBB is de grootste in het landelijk gebied. Maar bijna overal, zowel in het stedelijk gebied als in de ommelanden, is de VVD de tweede partij. De kiezers van de VVD zitten overal. De VVD kan een brugfunctie vervullen tussen BBB en GroenLinks. De VVD zit overal in de gemeenteraad en heeft goede lijnen met Den Haag.

Reactie op stellingen

- De uitslag van deze verkiezingen is een signaal dat je niet kan negeren: EENS
En dat geldt voor elke verkiezing.
- De Utrechtse samenleving heeft met deze uitslag op de rem getrapt: ONEENS
Het gaat om bijsturen (om maar in de automobiel beeldspraak te blijven).
- De Utrechtse samenleving heeft gestemd voor continuering van het beleid: ONEENS
De coalitie raakt haar meerderheid kwijt. Maar het gaat bij de verkiezingen ook om het landelijk beleid.
- BBB en GL zijn verplicht op basis van de uitslag verplicht om er met elkaar uit te komen:
Ze moeten in ieder geval het gesprek aangaan en de bereidheid hebben; een stevige poging doen. De VVD kan in het proces tussen BBB en GroenLinks een rol spelen. Maar er moet wel de

bereidheid zijn om compromissen te zoeken. Anders volgt stilstand.

- De overheid is er voor de burgers en niet andersom:
Democratie is zelfbestuur. De overheid is onderdeel van de samenleving. De overheid levert, gezien de verkiezingsuitslag, niet wat inwoners verwachten. De uitslag is ook in stedelijk gebied een protest-, steun- of signaalstem.
- De kloof tussen stad en platteland niet te overbruggen: ONEENS
Dit kan wel. Het moet ook. Er zijn ook een heleboel grote en kleine kloven en sloten te overbruggen. Daar moeten we met elkaar aan werken om stappen te zetten. De stad Utrecht is dominant op een aantal thema's. Daarmee verlies je commitment bij de plattelandsgemeenten. Bij alle thema's moet gekeken worden naar de hele provincie.
- Om de problemen in de provincie goed aan te kunnen pakken, doet partijpolitiek er niet meer toe: ONEENS
Dit doet er altijd toe. De partijpolitieke invalshoeken zijn bepalend. Lastig is het met partijen die in hun standpuntbepaling kunnen gaan zwabberen. De VVD houdt van voorspelbaarheid. Het moet liefst wel consistent zijn.

Inhoud

1. De belangrijkste opgaven voor de Provincie Utrecht zijn volgens VVD:
Bij de VVD gaat het om de 5 W's: Wonen, Wegen, Werken, Wandelen en Wieken
2. Op welke punten moet het beleid zeker bijgesteld worden?
 - a. Sneller woningen bouwen (o.a. Rijnenburg). De plannen moet zo snel mogelijk uitgevoerd worden.
 - b. Inzet op mobiliteit en bereikbaarheid (auto, OV en goed overstappen). Er zijn de afgelopen 4 jaar geen nieuwe plannen gemaakt voor het auto-net. Het is belangrijk om plannen te maken voor de volgende periode. Niets doen is stilstand.
 - c. Ruimte voor ondernemers

Relatie en bestuursstijl

- De VVD geeft aan goed te kunnen luisteren. Er is een persoonlijke klik met alle fracties, dus ook met GroenLinks, en er is een goede sfeer in de Staten. De partijen proberen elkaar te vinden op inhoud. Dat is belangrijk om iets voor elkaar te krijgen.
- Deze coalitie was wel heel erg aan elkaar gelieerd. De VVD vond het best lastig om de invloed te hebben die hen toekwam. De huidige 2^e en 3^e partij zitten niet in de coalitie. Dat zijn stemmen die wel gehoord moeten worden.
- De VVD heeft de afgelopen 4 jaar met veel energie in de oppositie gezeten. Ze voelt zich verantwoordelijk voor de opgaven.

Collegesamenstelling

- VVD en BBB: In de programma's zijn veel overeenkomsten, maar 'de nieren zijn nog niet geproefd'. Er is een goed gesprek nodig, ook om elkaar nog beter te leren kennen. De grote thema's landelijk gebied en ruimtelijke ordening zijn bepalend. En alles is ook erg afhankelijk van wat er in Den Haag besloten gaat worden.
- VVD en GroenLinks: er is ondanks de politieke tegenstellingen wel een persoonlijke klik. De VVD heeft de afgelopen jaren ook best veel beleid gesteund, maar er zijn ook grote verschillen op belangrijke dossiers.
- De VVD kan nu nog niets zeggen over mogelijke coalities. Een gesprek met de drie grootste partijen is zeker een optie. Maar eerst zou de verkenner moeten kijken of BBB en GroenLinks tot elkaar kunnen komen. Daarna zou de VVD graag aansluiten om mee te praten over de inhoud.
- De VVD sluit geen partijen op voorhand uit. Zij kan met iedereen wel samenwerken. Maar de VVD wil wel plannen uitvoeren. Er moet iets te bereiken zijn. Van partijen die de democratische rechtsorde niet serieus nemen, wordt de VVD echter niet enthousiast.
- De huidige coalitie + VVD zou fors bijsturen zijn. Gezien de uitslag moet BBB zeker ook aansluiten.
- Een breed gedragen coalitie heeft voor de VVD de voorkeur.

Soort akkoord

- Een Statenakkoord is niet logisch, maar sluit de VVD niet uit.
- Een coalitieakkoord hoeft niet dichtgetimmerd te worden. PS moet wel wat ruimte gegeven worden. Er zijn de afgelopen periode zaken bij PS weggehaald. Kijk naar de Omgevingsvisie en programma's.

Participatie

- Dicht bij de inwoners staan vindt de VVD belangrijk. Werkbezoeken, veel de provincie in gaan.
- Burgerberaden alleen in de beeldvormende fase. Besluiten worden genomen door de volksvertegenwoordiging.
- Een referendum is voor het midden bestuur niet het meest voorhand liggende instrument.

Proces

- Het is fijn als er in een tussenstap wordt aangegeven hoe ver het proces is, welke partijen collegeverantwoordelijkheid willen dragen en hoe die tot elkaar zouden kunnen komen.